Dotazník

Karel Němeček,
471344@mail.muni.cz

Otázky a jejich různé typy

- OTÁZKY s pevným počtem kategorií (počet možností)
- Matice (tabulka odpovědí k 1 proměnné)
- Otevřené otázky
- Škály
- Filtr
- Některé typy otázek vhodnější pro různé typy proměnných
  - Vždy dobré vědět, kolik má otázka možností/kategorií
  - např. **nominální** = stačí pevný počet několika kategorií
  - ALE **kardinální** = lepší škála, případně i otevřená otázka na číslo

Dobrá praxe

NE dvouhlavňové otázky

- Ptám se na dvě věci zároveň – k čemu se vztahuje odpověď?
- “Konzumujete jablka i hrušky?“
- „Spoříte a investujete do podílových fondů?“
- „Myslíte si, že lidé mají vliv na klimatickou změnu a měli bychom tento vliv řešit?“

NE navádějící otázky

- „Pijete alkohol, nebo jste nudný člověk?“
- „Piráti jsou očividně nejlepší stranou. Koho volíte vy?“
- „Všichni víme, že na Oppenheimera chodí do kina jen trapní nerdi. Vy byste raději šli na Barbie nebo Oppenheimera?“

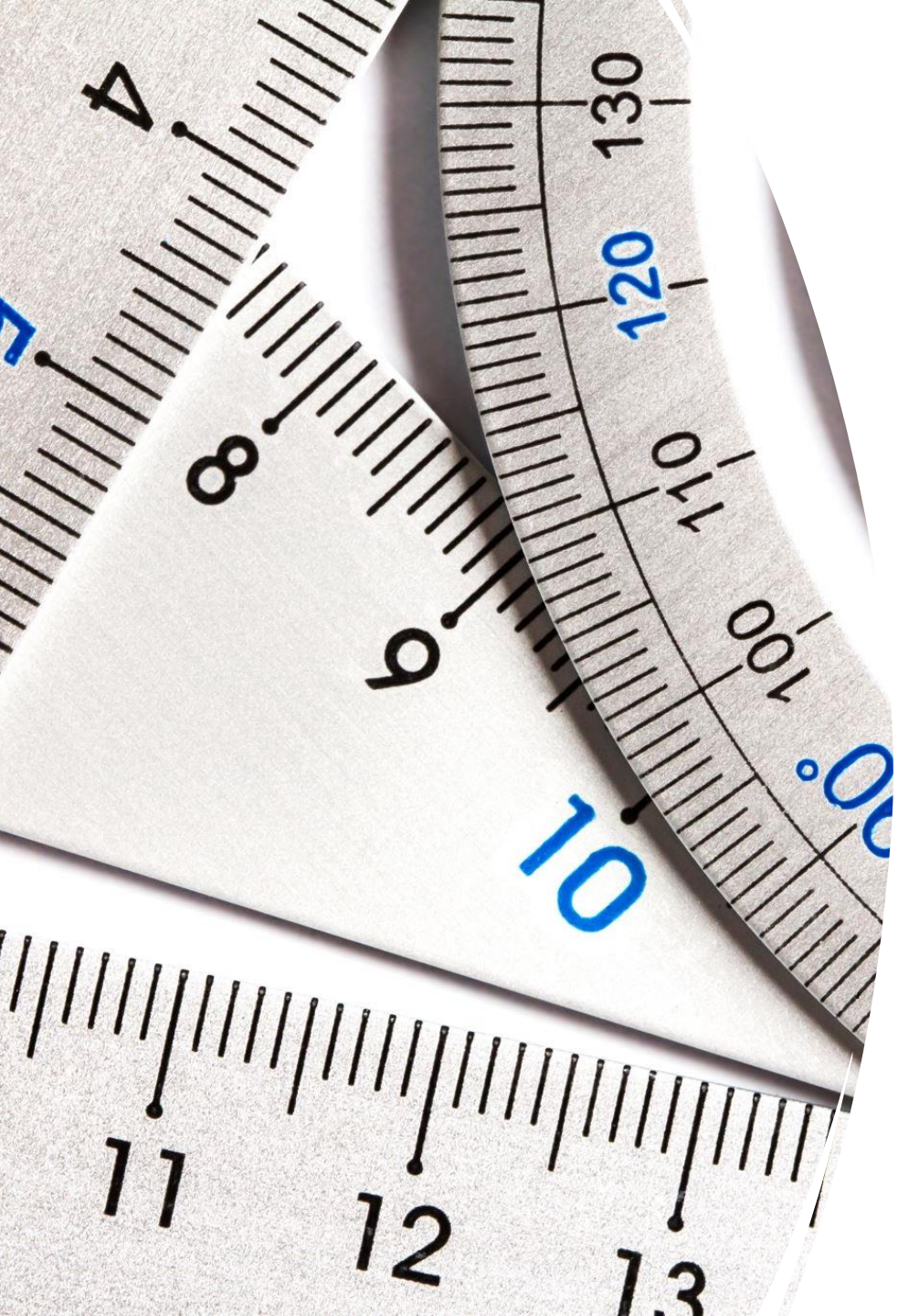

Měří skutečně to, co chci?

- Shodně pochopitelné kategorie měření
  - „A) často, B) občas, C) výjimečně“ X „A) denně, B) měsíčně, C) ročně“
- Vynucuji odpověď
  - „Fandíte Spartě nebo Slávii?“
    - „A) Spartě, B) Slávii“ → výsledek: všichni respondenti buď fandí Spartě, nebo Slávii
    - Přidat možnost C) ani jedno nebo D) nevím → v datasetu můžu odfiltrovat
- Neměřím něco trochu jiného?
  - „Chodíte na technoparty?“
    - “A) Techno mě baví, B) Techno mi nevadí, C) Techno nesnáším“

Rozumí respondenti?

- Složitost
  - „Přikláníte se k religiózní ontologii?“ X „Jste věřící?“
- Pozor na zápor, matoucí formulace
  - „Nepovažujete se za nevoliče?“ X „Chodíte volit?“
- Následují instrukce?
  - „Představte si hypotetický scénář: [dlouhý popis]. Jak byste reagoval/a?“ ALE respondent nečte a odpoví podle své preference, ne scénáře
- Je jasné, na co se ptám?
  - „Máte na to! Souhlasíte“

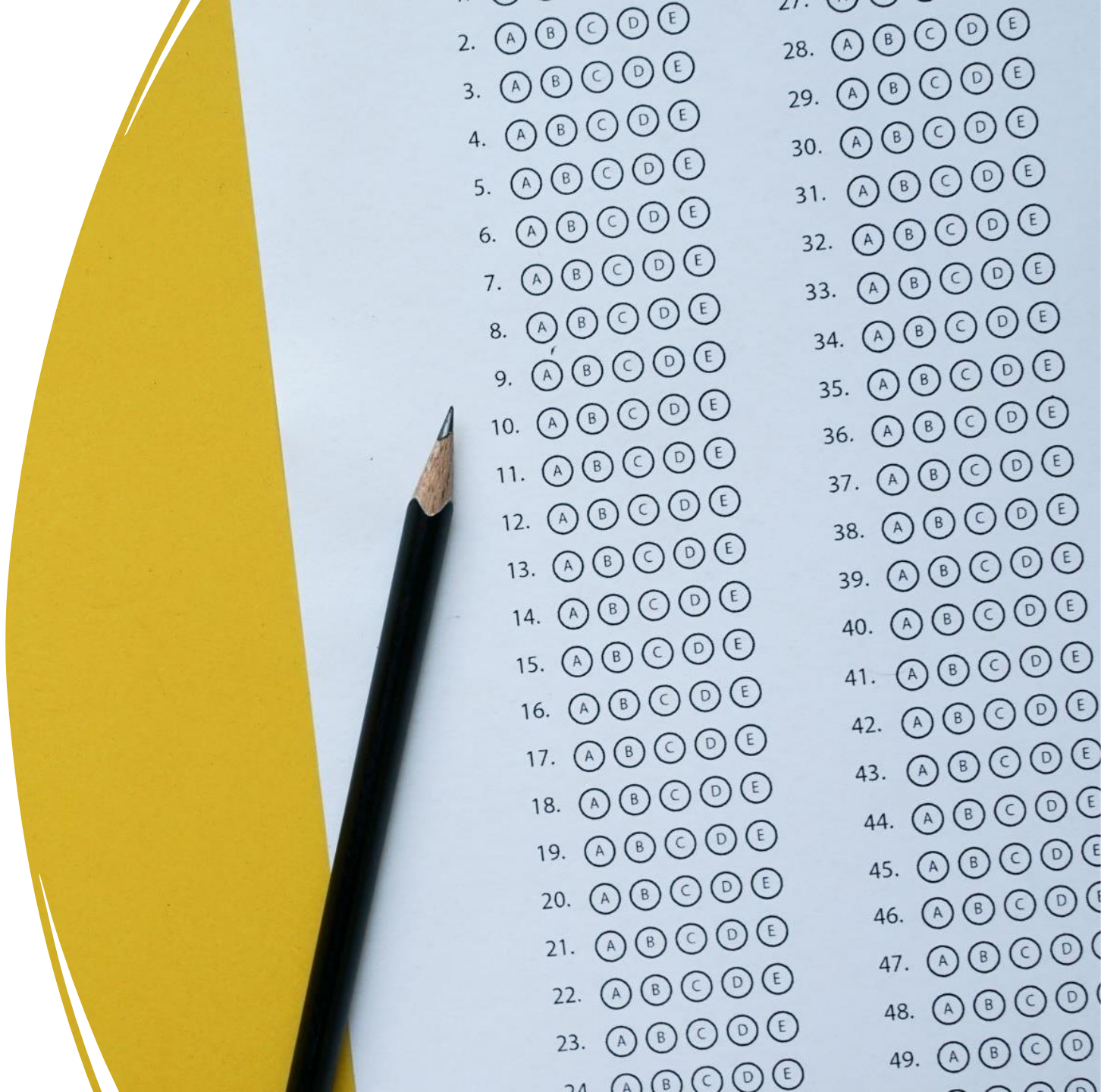

Můžou mi respondenti odpovědět?

- Mají tuto znalost?
  - „Jaké je HDP ČR?“
- Není to citlivé téma?
  - “Jste panic/panna?“
  - ŘEŠENÍ → odosobnit otázku, přidat zmírňující příběh
- Nebude mít odpověď následky?
  - „Kterou z těchto věcí mi dáš k narozeninám?“

Pozor na otevřené otázky!

- **Obětujeme souměřitelnost**
- **Těžké kvantifikovat a zpracovat**
- **PŘÍKLAD: „Co politika?“**
  - **A: „Pěkně blbý!“**
    B: „Jsem levičák.“
    C: „Volil jsem STAN.“
    D: „Tomu já nerozumím.“
- **Kdy ano?**
  - **Velký počet možností (příjem)**
  - **Sběr zpětné vazby**
  - **Když je možné navést na předvídatelnou odpověď (např. číslo)**

INDIKÁTORY

- 1 měřená proměnná, ALE matice otázek (tzn. v praxi víc proměnných/znaků značí jednu)
  - Ideálně pak např. průměr nebo součet odpovědí z Q1a, Q1b, Q1c atd.
- KDY? Např. citlivé oblasti, složité oblasti, více souvisejících témat
  - PŘÍKLAD: Chci změřit příjmovou chudobu → ALE respondenti se stydí přiznat, že jsou chudí.
  - ŘEŠENÍ: Série otázek, které se na chudobu ptají nepřímo
    - Q1a: „Zbývá Vám před výplatou více než X CZK úspor?“ A/N
    - Q1b: „Můžete si dovolit nečekaný výdaj výšší než X CZK?“ A/N
    - Q1c: „Kdyby vám měsíční výdaje stouply o X %, zvládal/a byste je uhradit?“ A/N

Pilotáž

- Kontrola hotového dotazníku
- Testovací běh + feedback
- Dám pár cílovým respondentům, seberu feedback (např. otevřenou otázkou)
- Jak respondenti rozumí otázkám?
- Dávají odpovědi smysl?
- Získávám odpověď na výzkumnou otázku?
- Jsem s to z odpovědí ověřit hypotézy?

Sbírat online nebo offline?

Online: snažší shromáždění dat, rychlejší, distribuce 24/7

Offline: větší kontrola nad vzorkem, snadno se přechází mezi Q

VYSBÍRÁM DOTAZNÍKY A MŮŽU ANALYZOVAT!